

ARTYKUL 10

Obywatele jednej z Wysokich Umawiających się Stron będą korzystali na terytorjach drugiej Strony z tych samych praw, co i obywatele tejsze Strony w dziedzinie patentów na wynalazki, znaków ochronnych, rysunków i wzorów przemysłowych, nazw handlowych, nazw pochodzenia towarów i ochrony przed nieuczciwem współzawodnictwem, z zastrzeżeniem wypełnienia formalności przewidzianych przez prawo.

ARTYKUL 11

Statki jednej z Wysokich Umawiających się Stron będą korzystały w portach drugiej Wysokiej Umawiającej się Strony z traktowania nie mniej korzystnego, niż to, z którego korzystają statki krajowe, bądź statki kraju najbardziej uprzywilejowanego, w każdym razie z wyjątkiem handlu przybrzeżnego oraz żeglugi rzecznej i na jeziorach, które każda z Wysokich Umawiających się stron będzie miała prawo zastrzec dla statków krajowych.

Każda z Wysokich Umawiających się Stron zezwoli na import lub eksport wszelkich towarów, których import lub eksport jest dozwolony, zarówno jak na przewóz pasażerów na statkach drugiej Strony, przychodzących z ich odnośnych terytorjów lub do nich się udających. Takie statki, pasażerowie ich i ładunki będą korzystały z takich samych przywilejów i nie będą podlegały cłom i opłatom innym lub wyższym, niż statki krajowe, pasażerowie ich i ładunki, lub też statki kraju najbardziej uprzywilejowanego i pasażerowie ich i ładunki.

Przesiębiorstwa żeglugowe jednej z Wysokich Umawiających się Stron, trudniące się przewozem emigrantów, korzystać będą na terytorjum drugiej Strony z traktowania udzielanego odpowiednim towarzystwom kraju najbardziej uprzywilejowanego.

ARTYKUL 12

Narodowość okrętu będzie stwierdzona według ustawodawstwa Państwa, do którego dany okręt należy, zapomocą tytułów i patentów, znajdujących się na statku a wydanych przez właściwe władze.

Poza wypadkiem sprzedaży sądowej, okręty jednej z Wysokich Umawiających się Stron nie będą mogły ulec nacjonalizacji na terytorjum drugiej strony bez wydania przez władze kraju, któremu podlegają, deklaracji, stwierdzającej, że dany okręt już nie figuruje w jego rejestrach.

ARTYKUL 13

Obywatele każdej z Wysokich Umawiających się Stron na terytorjum drugiej Strony, będą korzystali ze swobodnego dostępu do sądów, bądź jako powodowie, bądź jako pozwani, we wszelkich sprawach, bez innych warunków, ograniczeń lub opłat, niż te, które nakładane są na krajowców; narówni z krajowcami będą mieli swobodę odwoływania się we wszystkich sprawach do usług adwokatów, pełnomocników, rzeczników lub innych zastępców, wybranych z pośród osób dopuszczonych do wykonania zawodu prawnego, według ustaw obowiązujących na odnośnem terytorjum.

Postanowienia powyższe nie odnoszą się do *cautio judicatum solvi* ani do prawa ubogich; uregulowanie tych spraw nastąpi przez osobną umowę.

ARTYKUL 14

Obywatele jednej z Wysokich Umawiających się Stron na terytorjach drugiej Strony będą mieli zupełną swobodę nabywania i posiadania wszelkiego rodzaju własności ruchomej i nieruchomej w tych granicach i czyniąc zadość takim warunkom, w jakich ustawodawstwo drugiej strony pozwala, lub będzie pozwalało nabywać i posiadać własność obywatelom jakiegokolwiek innego obcego kraju. Będą oni mogli nią dysponować drogą sprzedaży, zamiany, darowizny, umowy małżeńskiej, testamentu, lub w jakikolwiek inny sposób, bądź ustanawiać ją przez dziedziczenie pod tymi samymi warunkami, jakie są lub będą ustanowione w odniesieniu do obywateli jakiegokolwiek innego obcego kraju. Nie będą oni podlegali w żadnym z wymienionych wypadków jakimkolwiek